

Posudek

Diplomové práce BcA. Petra Rejmana

V úvodu se Petr Rejman vyjadřuje o dvou způsobech vnímání transferu sochařských uměleckých děl. Souhlasím s tímto pojetím. Setkal jsem se s oběma názory v praxi až v extrémních polohách. Doplnil by jsem, že vždy by měl být každý zamýšlený transfer sochařského díla v jeho vlastním zájmu. Měl by mít smysl. Měl by památce prospět. Důvodů je mnoho. Prezentace uměleckého díla na výstavě a tím její pochopení, prožití. Záchrana narušené sochy. Přemístění z nevhodného prostředí. Nutnost transferů soch při velkých rekonstrukcích budov. V neposlední řadě i vlastní transfer a osazení nové sochy, nebo kopie původní sochy.

Definování pojmů v této práci je srozumitelné a dostatečně vypovídající o situaci vžité praxe v restaurátorském prostředí. Je patrné, že některé pojmy lze ještě dále rozvést a studovat. To plně chápu, neboť z praxe vím, že je velký rozdíl zkušeností ve dvou základních zúčastněných stranách v tomto procesu. Jiné zkušenosti mají ti, kteří transfer provádějí, a jiné ti, kteří jej zadávají a hodnotí. Restaurátoři a investor společně s pracovníky památkové péče. Je to pochopitelné. V praxi se vyskytují situace zcela nové, které ještě nebyly řešeny.

Některé podrobnosti, které ve své diplomové práci Petr Rejman zmiňuje, byly pro mne přínosné. Například citace z památkového zákona v kapitole 2.3

Užívání památky pro vědecký výzkum nebo pro účely výstavní

. S hrůzou jsem si uvědomil, že některé části památkového zákona jsou nedomyšlené a velice citlivé v dnešní době restitucí, například církevního majetku. Povinnost kterou ukládá zákon například majiteli pravoslavné ikony je proti jeho etickému cítění. Transfer takovéto památky za účelem vystavení, nebo vědeckému zkoumání je chápán v pravoslaví jako ztráta svého posvátného účelu. Vedl jsem některé odborné diskuse na toto téma s P. prof. Richardem Čemusem, SJ, který byl profesorem v Papežském Východním Institutu v Římě.

Shromážděné historické příklady transferů sochařských děl jsou velmi obsáhlé a dostatečně vypovídající o problematice. (Jsem rád, že jsem se v jednom případě zapsal také do pozornosti odborníků. A to v případě osazení sochy na dno Slapské přehrady 40m pod hladinou). Musím říci, že všechny tyto transfery se stávají nejen zajímavou technickou akcí, ale i událostí historickou a společenskou. Na druhé straně zajímavé jsou i opravdu malé „komorní“ transfery soch. Technicky přitom jde o stejně zajímavou a složitou problematiku.

Důležité je, že v tomto výčtu příkladů je zmíněn i násilný prvek „transferu“ sochařských děl. Sochy jsou tvrdé svým materiálem, ale zranitelné v důsledku přisuzování významů. Může pak docházet i k násilným vynuceným transferům, vandalským činům. Jako v případě Mariánského sloupu v Praze. Zvláštní by možná bylo rozpracování této kapitoly o jev vzrůstající se v současné době a tím jsou krádeže kamenných sochařských děl. Podrobné prozkoumání této smutné kapitoly by mohlo být poučením při zabezpečení soch proti krádeži při vlastním osazování.

V páté kapitole popisuje restaurátor Petr Rejman velice podrobně a obsáhle všechny detaily přípravy a provedení transferu. Připadá mi, že ve výčtu technologických postupů a technických možností Petr Rejman nic neopomenul. Snad jen typ uzlu na konopném lanu, zde doporučuji vázat Škotuv uzel, jde jako jediný i rozvázat :-). Vzpoměl jsem si při čtení této kapitoly na hlavní problém všech transferů. Je to odvaha a zodpovědnost. Tyto dvě vlastnosti jsou nepostradatelnou kombinací. Mladí restaurátoři mají většinou odvahu, staří upřednostňují zodpovědnost. Zkušenosti se vždy předávají a odvaha se čerpá z elánu mládí. Důležité je proto soužití a předávání tohoto umění mezi generacemi.

Druhá část diplomové práce je podle mého názoru ukázkou vzorového restaurátorského postupu restaurování drobného sochařského díla. Často si kladu otázku při dokončení své vlastní sochy, jaký bude její další osud. Jestli se po nějakém čase stane také předmětem restaurování. Bylo by krásné, kdyby mohly sochy být ve velkém procentu restaurovány na takovéto technologické úrovni. Ne druhé straně si myslím, že pouhá technologická dokonalost není cílem. Restaurátorský obor je uměleckým oborem. Není tomu tak ve všech kulturách, našťastí v našem prostředí ano. Také díky zakladateli restaurátorské školy Prof. Bohuslavu Slánskému. Spojení technologické dokonalosti a uměleckého cítění se nevytrácí. To je můj dojem při sledování práce Petra Rejmana a při čtení jeho diplomové práce.

Ak. sochař Petr Váňa
Restaurátorská licence č. 11.587/9

Adresa: K Třešňovce 847, 252 29 Karlík mob : 607224162 petrvana@petrvana.info
<http://petrvana.info>

10. září 2013